

A

**DR. GÖLLESZ VIKTOR REHABILITÁCIÓS INTÉZET ÉS
ÁPOLÓ GONDOZÓ OTTHON
SZAKMAI PROGRAMJA**

Készítette: Szabó Béla

igazgató

TARTALOMJEGYZÉK

I. A szolgáltatás célja, feladata	4
1. Az intézmény alapfeladatai	4
2. Az intézmény egyéb feladatai	5
3. Az intézmény rövid távú fejlesztési tervei	6
4. Az intézmény hosszú távú tervei	6
5. Más intézményekkel történő együttműködés	7
II. Az ellátandó célcsoport jellemzői	8
1. Az ápoló-gondozó részleg	9
1.a. Kastély földszint	9
1.b. Kastély emelet	9
1.c. Pavilon	9
2. Rehabilitációs részleg	10
III. A feladatellátás szakmai tartalma, biztosított szolgáltatások	10
1. Gondozás, mint szolgáltatás	10
2. Az ápolás, mint szolgáltatás	11
3. Ruházattal, textíliával való ellátás	12
4. Mosás, mosatás, mint szolgáltatás	12
5. Étkeztetés, mint szolgáltatás	12
6. A mentálhigiénés ellátás	13
6.1. Foglalkoztatás	13
6.2. Fejlesztések	15
6.3. Szabadidős tevékenységek	16
6.4. A hitélet gyakorlásának módja	18
6.5. Családi kapcsolatok ápolása	18
IV. Az ellátás igénybevételének módja	18
V. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja	19

VI. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogai, védelme	20
Az ellátottak jogai	20
Az ellátottak jogainak védelme	22
A szociális szolgáltatást végzők jogai, védelme	23
VII. Záradék	24

I. A szolgáltatás célja, feladata

Az intézmény célja az állam által biztosítandó kötelező feladatok ellátása, a szociális biztonság megőrzése az ellátottak szükségleteinek kielégítése.

A szervezet jövőképe – egyben a legfontosabb stratégiai célkitűzése is – egy olyan korszerű ellátási forma kialakítása, melyben az igényeknek megfelelő intézményen belüli lakóterek, a részintegrált – és az integrált lakóegységek egyaránt megtalálhatók, s melyek között a mindenkori szükségletekhez igazodva biztosítható az átjárhatóság.

1. Az intézmény alapfeladata

Az intézmény Alapító Okiratában és Szervezeti és Működési Szabályzatában meghatározott.

Alapfeladatai:

a) Fogyatékos személyek otthona

Tanköteles koron túli középsúlyos értelmi fogyatékosok (130 férőhelyen) és értelmi fogyatékos hallássérültek számára (42 férőhelyen) ápoló gondozó otthoni ellátást nyújt, akiknek képzésére, foglalkoztatására, valamint gondozására csak intézményi keretek között van lehetőség.

b) Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye

Tanköteles koron túli enyhe vagy középsúlyos értelmi fogyatékosok (5 férőhelyen) és értelmi fogyatékos hallássérültek számára (5 férőhelyen) rehabilitációs intézményi ellátást biztosít, akiknek képzése, átképzése és rehabilitációs célú foglalkoztatása csak intézményi keretek között valósítható meg.

- Megszervezi a lakók intézményi életrendjét.
- Biztosítja nevelésüket, készségeik, képességeik fejlesztését, de legalább szinten tartását, rendszeres munkavégzésüket, rehabilitációs célú foglalkoztatásukat, valamint szabadidejük célszerű felhasználását.
- Gondoskodik orvosi felügyeletükről, a külön jogszabályban meghatározott egészségügyi ellátásukról, szakorvosi, kórházi beutalásukról, gyógyszer és gyógyászati segédeszköz ellátásukról és ápolásukról.
- Előkészíti a család és lakóhely környezetbe történő visszatérést és ellátja az utógondozás feladatait.

Az intézmény Diósjenő területén, összesen 182 férőhellyel működik.

Az intézmény ellátási területe az értelmi fogyatékosok vonatkozásában Nógrád megyére, a siket értelmi fogyatékosok esetében pedig valamennyi megyére és a fővárosra terjed ki.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások igénybevételéről szóló 9/1999. (XI.24.) SzCsM rendelet 3/A. § (2) bekezdése értelmében a bentlakást nyújtó intézmény esetében – az intézmény férőhelyeinek 10%-áig – az a személy is ellátható, aki az intézmény külön jogszabályban meghatározott ellátási területén nem rendelkezik bejelentett lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel.

Az intézmény profilja és ellátó kapacitása:

Profil	Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon	Férőhelyek száma	Ellátó személyek száma
Fogyatékos személyek otthona –ebből hallássérült	Diósjenő Kastély	172 fő 42 fő	53 fő
Fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye –ebből hallássérült	Diósjenő Kastély	10 fő 5 fő	4 fő

A költségvetési szerv közfeladata:

- A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993.évi III. törvény (a továbbiakban: Szt. 69.§ (1) bekezdés, 74.§ (1)-(2) bekezdés és a hatályos végrehajtási rendeletekben előírt szakosított ellátások biztosítása.

2. Az intézmény egyéb feladatai:

Az intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. 67 § (1) bekezdésében meghatározott teljes körű ellátást biztosítja:

- előgondozás
- étkeztetés
- szükség szerinti ruházat, textília
- a foglalkoztatás jellege szerinti munka-és védőruházat
- egészségügyi ellátás
- mentálhigiénés ellátás
- munkavégzésre képes ellátottak foglalkoztatása

- a meglévő képességek fejlesztése, szinten tartása.

A rehabilitációs részleg feladata továbbá:

- előgondozás
- az ellátást igénybe vevő önálló életvezetési képességeinek kialakítása, illetve, fejlesztése
- a társadalomba történő be-és visszailleszkedésének támogatása
- az utógondozás megszervezése

3. Az intézmény rövid távú fejlesztési tervei:

Az intézmény szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzéshez szükséges személyi-és tárgyi feltételek megteremtése a fenntartó mindenkori költségvetési kondíciójának függvénye.

A lakók életkörülményeinek javítását, a szakmai munka hatékonyságát célzó rövidtávú tervek:

Cél	Forrás	Kiegészítő forrás	Határidő
1257/2011. (VII.21.) Korm. a fogyatékos személyek számára ápolást-gondozást nyújtó szociális intézményi férőhelyek kiváltásának stratégiája	fenntartó	pályázat	2011-től folyamatos
Belső úthálózat felújítása	fenntartó	Kastély Alapítvány	2013-től folyamatos.
Épületkorszerűsítés	fenntartó	pályázat	2013-től folyamatos

4. Az intézmény hosszú távú tervei:

- A szolgáltatói nyilvántartásba történő bejegyzés tárgyi-, környezeti feltételeinek megteremtése, melyek a rövid távú fejlesztési tervben nem valósultak meg.
- Az intézményi modernizáció teljes-körű megvalósítása.
- Lakóegységek építése az integráció, autonómia, normalizációs elvek érvényesítése érdekében.

- d. A foglalkoztatás lehetőségeinek kibővítése, integrált foglalkoztatás megvalósítása.
- e. Pályázati lehetőségek kihasználása a tárgyi feltételek javítására, a sport-és kulturális programokra való hatékonyabb felkészülésre.
- f. A magasabban kvalifikált szakemberek alkalmazása saját dolgozók átképzésével.

5. Más intézményekkel történő együttműködés

Intézményünk kifelé irányuló kapcsolatai szerteágazóak, rendkívül sokrétűek. Tagja vagyunk az Értelmi Fogyatékosokkal Élők és Segítőik Országos Érdekvédelmi Szövetségének, rendezvényeiken rendszeresen részt veszünk.

A Hallássérültek Országos Szövetsége szakmai segítséget nyújt a hallássérült ellátottjaink problémájának megoldásában, igény esetén biztosítja dolgozóink továbbképzéséhez a jeltolmácsot.

A Szociális Igazgatók Magyarországi Egyesületének tagjaként intézményünk képviselteti magát a konferenciákon, előadásokkal, javaslatokkal segítjük az egyesület munkáját.

A kulturális-és sport programok zömét a Magyar Speciális Művészeti Műhely Egyesület és a Magyar Speciális Olimpiai Szövetség szervezésében bonyolítjuk, ellátottjainknak ez által több nemzetközi versenyen is lehetősége volt szerepelni. A Magyar Speciális Olimpia Szövetséggel szorosabbra fűztük együttműködésünket.

Együttműködünk az azonos profilú intézményekkel az üdültetésekben, több helyre szervezünk tapasztalat cseréltogatást. A Nógrád megyei tartós bentlakást nyújtó intézményekkel számos közös programot szervezünk az ellátottak részére.

A Kézénfogva Alapítvány, a Szociális Munka Alapítvány, a Magyar Gyógynevelésügyi Egyesülete, és a Magyar Szociálpolitikai Társaság Fogyatékosügyi Szakcsoportja rendezvényein rendszeresen részt veszünk, az ott szerzett új tapasztalatokat lehetőség szerint felhasználjuk a mindennapi munkánk során.

Az országos ellátási kötelezettségünk és a gondnoksági ügyek kapcsán számos államigazgatási szervvel állunk kapcsolatban, az együttműködés jónak minősíthető.

Szűkebb környezetünkben a helyi önkormányzattal és az általános iskolával szoros a kapcsolatunk. Az általános iskola tornatermében szükség esetén lehetőségünk van sportolóink felkészítésére, ünnepek alkalmával a diákok gyakran adnak műsort lakóinknak.

Az intézmény időnként segítséget nyújt a település környezetrendezési munkálataiban.

Jó az együttműködés az egyházakkal, lakóink alkalmanként részt vesznek a helyi egyházközösségek életében.

Az intézmény életét befolyásoló jelentősebb kérdésekben véleményt nyilvánít a Közalkalmazotti Tanács 3 tagja, a szakszervezettel együtt részt vesznek a béremelést, jutalmazást megelőző vezetői megbeszéléseken.

Az Érdekképviselői Fórum az ellátottak és a dolgozók érdekeit egyaránt védi, közvetítik a panaszokat, indokolt esetben kezdeményezik azok kivizsgálását.

Vezetői szintű megbeszélést hétfőn 10.00 órától tartunk, az aktuális feladatok, problémák megtárgyalására ennek keretében kerül sor.

Összdolgozói értekezletet évente kb. 2-3 alkalommal tartunk, emellett a szakmai- és a gazdasági-műszaki szervezet külön-külön is tanácskozik. A csoportértekezletek gyakoriak, szinte havi rendszerességgel ismétlődnek.

Szülői értekezletet általában évenként egy alkalommal szervezünk, melyre minden esetben meghívjuk a törvényes képviselőket/gondnokokat is. A szülőkkel, hozzátartozókkal kapcsolattartásunk rendszeres, a személyes találkozásra munkanapokon kívül a hónap első vasárnapján esedékes látogatáskor is lehetőség van, melyet a Házirend részletez.

II. Az ellátandó célcsoport jellemzői

A Dr. Göllész Viktor Rehabilitációs Intézet és Ápoló Gondozó Otthon ellátási területe Nógrád megyére-, illetve a siket értelmi fogyatékosok vonatkozásában az egész országra kiterjed.

Intézményünk az Alapító Okiratban foglaltak szerint 172 férőhelyen ápoló-gondozó otthoni, 10 férőhelyen pedig rehabilitációs intézményi ellátást biztosít.

Az ellátottak nemek szerinti megoszlását tekintve a férfiak létszáma átlagosan kétszerese a nők létszámának, az arány kb. 65-35%. Az átlagéletkor 48 év.

A fogyatékoság típusa és súlyossági foka szerinti megoszlás:

Enyhe értelmileg sérült (debilis): 11%

Középsúlyos értelmileg akadályozott (imbecillis): 89%

Társuló fogyatékoságok

Hallássérült: 23%

Hallás+mozgássérült: 5%

Mozgássérült: 7%

Hallás+látássérült: 1%

Látássérült: 1%

Közgyógyellátási igazolvánnyal a lakók 97%-a rendelkezik, rendszeres gyógyszereszedő 85%.

Az ellátottak többsége az önellátásban különböző mértékű segítséget igényel, teljesen mozgásképtelen 1 fő.

Fejlődésük és anyagi kondícióik javítása szempontjából is igen lényeges, hogy munka-rehabilitációban és fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásban átlagosan 120 fő vesz részt.

Az intézményi ellátást igénybe vevők közül önjogú 45%, cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt áll 30%, valamint cselekvőképességet részlegesen korlátozó gondnokság alatt pedig 25%.

A lakók 55%-ának nincs kapcsolata hozzátartozóval, a többieknél kb. fele-fele arányban mondható a kapcsolat rendszeresnek vagy időszakosnak.

Kiemelt feladatként kezeljük az időskorú ellátottak helyzetének javítását, akiknek száma évről évre emelkedik, s ez szükségessé teszi az állapotuknak megfelelő lakókörnyezet kialakítását, a kastély épületen belül is az akadálymentesítés megoldását.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet (továbbiakban: Szakmai Rendelet) III. fejezet 40. §-ban meghatározottak szerint intézményünkben a lehetőségeink figyelembevételével alakítottuk ki a következő gondozási egységeket:

1. A fogyatékos személyek otthona 3 gondozási egységre tagozódik:

1.a. Egészségi állapotuk miatt fokozott ellenőrzést, felügyeletet és segítséget igénylők

Elhelyezési megoszlásuk:

-kastély földszint 1-2-3-as háló (32 fő férfi)

A gondozási egység dolgozói összetétele:

-1 fő gondozási egység vezető

-8 fő szociális gondozó

1.b. Képességeik alapján intézményi keretek közötti foglalkoztatásra alkalmasak, kisebb segítséggel önkiszolgálóak

Elhelyezési megoszlásuk:

-kastély emelet 6-7-8-9-10-11-es háló(45 fő férfi)

A gondozási egység dolgozói összetétele:

-1 fő gondozási egység vezető

-7 fő szociális gondozó

1.c. Női és férfi ellátottak vegyesen:

Elhelyezési megoszlásuk:

-pavilon földszint nők: 1-2-3-4-es háló (19 fő)

-pavilon földszint férfi: 5-6-7-es háló (13 fő)

-pavilon emelet nők: 8-9-10-11-12-13-14-es háló (33 fő)

A gondozási egység dolgozói összetétele:

-1 fő gondozási egység vezető

-7 fő szociális gondozó

2. A fogyatékos személyek rehabilitációs intézménye beolvad a negyedik gondozási egységbe, mely zömében a lakóotthoni-, illetve a kiscsoportos intézményegységekből tevődik össze.

Lakóotthon: 5 nő és 11 férfi (16 fő)

Kiscsoportos intézményegység: 6 nő és 18 férfi (24 fő)

A gondozási egység dolgozói összetétele:

-1 fő gondozási egység vezető

-6 fő szociális gondozó

Összesített kimutatás:

	Ápoló-gondozó és rehabilitációs részleg				Összesen
<i>Gondozási egységek</i>	I.	II.	III.	IV.	
<i>Ellátottak száma</i>	32 fő	45 fő	65 fő	40 fő	182 fő
<i>Szociális gondozók</i>	9 fő	8 fő	8 fő	7 fő	32 fő

A gondozási egységekben az állandó személyi állomány a bizalmi viszonyt, a kiszámíthatóságot és a naprakész szükséglet-érzékenységet alapozza meg az ellátottakhoz való szakdolgozói hozzáállásban. A kisebb csoportokban történő ápolási-gondozási, mentálhigiénés feladatok ellátásával, ez egyéni fejlesztések beindításával a szakmai munka hatékonyabban végezhető, az eredményesség a lakók önállósági szintjének javulásában, az autonómia érvényesülésében mérhető.

III. A feladatellátás szakmai tartalma, biztosított szolgáltatások

Az intézmény az ellátást igénybe vevő részére az Szt. által meghatározott teljes-körű ellátást biztosítja.

Az intézményben nyújtott szolgáltatásokat oly módon nyújtjuk, hogy azok figyelemmel legyenek az ellátottakat megillető alkotmányos jogok tiszteletben tartására.

A szolgáltatások köre, rendszeressége

1. Gondozás, mint szolgáltatás

A gondozási tevékenység során az intézményi szolgáltatást igénybevevő személy részére olyan fizikai, mentális és életvezetési segítséget nyújtunk, amelyek által az ellátottak hiányzó, vagy csak korlátozottan meglévő testi – szellemi funkcióinak helyreállítására kerül sor.

Az ellátott személyre ható komplex gondozása az alábbiakban nyilvánul meg:

- a gondozás valamennyi tartalmi elemét egyszerre kell alkalmazni
- teljes mértékben figyelembevételre kerül az ellátott személy egyénisége, igénye, sajátossága, kultúrája,
- a gondozás folyamatát tervszerűen és folyamatosan kell szervezni és végrehajtani.

Ellátottaink gondozását naponta folyamatosan végezzük. A gondozási munkában valamennyi dolgozónk részt vesz. A gondozási szükséglet tartalmi összetételét az ellátott állapota, valamint szükségletei határozzák meg.

2. Az ápolás, mint szolgáltatás

A biztosított gondozási feladatok ellátása során közvetlenül felmerülő és a szociális intézmény keretei között biztosítható, egészségi állapot helyreállítását célzó tevékenység az ápolás.

Az **egészségügyi ellátás** keretében az intézmény köteles gondoskodni az ellátást igénybe vevő

- egészségmegőrzését szolgáló felvilágosításáról,
- orvosi ellátásáról heti 6 órában
- szükség szerinti alapápolásáról, ennek körében különösen
- a személyi higiéné biztosításáról,
- a gyógyszereléséről,
- az étkezésben, a folyadékpótlásban, a hely- és helyzetváltoztatásban, valamint a kontinenciában való segítségnyújtásról
- szakorvosi ellátáshoz való hozzájárulásáról,
- kórházi kezeléshez való hozzájárulásáról,
- a Szakmai Rendeletben meghatározott gyógyszerellátásáról,
- és a gyógyászati segédeszközök biztosításáról.

A háziorvos hetente 2 alkalommal, minimum 2 x 2 órában (hétfőn és csütörtökön), a pszichiáter heti 1 alkalommal négy órában az intézmény rendelőjében fogadja az ellátottakat.

Egyéb egészségügyi szakterületen a szükséges vizsgálatokat az intézményi orvosok beutalása alapján szakrendelőkben végzik, szükség esetén az ellátottak kórházba kerülnek.

Különböző szűréseket, vizsgálatokat intézményen belül is szervezünk, ezekre évente sor is kerül:

- nőgyógyászati vizsgálat
- urológiai vizsgálat
- koleszterin vizsgálat
- osteoporosis vizsgálat
- epilepszia gondozás.

Ha az intézményi ellátott betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény rendelkezései szerint kell eljárni.

Az intézményvezető köteles segítséget nyújtani, hogy az ellátást igénybevevő törvényes képviselőjén-, illetve az ellátottjogi-betegjogi képviselőn keresztül érvényesíthesse jogait.

Az ellátottak gyógyszerelését az orvos előírása alapján csak ápolók végezhetik, a rendszeresen járó napi gyógyszert étkezések alkalmával kötelesek kiosztani. Injekciózást csak az orvos által megjelölt személy végezhet.

3. Ruházattal, textíliával való ellátás

A megfelelő mennyiségű és minőségű ruházattal nem rendelkező ellátottaknak – a teljes-körű ellátás részeként – az intézmény biztosít legalább három váltás fehérneműt és hálóruhát, valamint az évszaknak megfelelő legalább két váltás felső ruházatot és utcai cipőt. Az intézmény szükség szerint biztosítja a tisztálkodást segítő három váltás ágyneműt, a személyi higiéniét biztosító három váltás textíliát, valamint a tisztálkodáshoz szükséges anyagokat, eszközöket. Szükség esetén sportruházatot is biztosítunk. Az inkontinens személyek gondozásához az intézmény a szükséges anyagokat, eszközöket igény szerint biztosítja.

4. Mosás, mosatás, mint szolgáltatás

A szennyezett textília, ruházat tisztítását az intézmény mosodájában végezzük el. A felsőruházat és a kímélő mosást igénylő ruházat mosása az ápolási részlegekben beállított mosógépekkel történik.

5. Étkeztetés, mint szolgáltatás

Az intézmény az étkeztetést az ellátottak részére napi háromszori főétkezés, valamint orvosi javaslatra a diétás étkeztetést biztosít.

Az étkeztetés három csoportban történik az ellátotti étkezdében. A kitagolt gondozási egység lakói ételhordóban vihetik el az ételadagot saját helyükre.

A látogatóktól kapott vagy csomagban érkezett élelmiszert saját,- vagy a részlegekben lévő hűtőszekrényekben lehet elhelyezni.

Az alapszolgáltatásokon túl, térítés ellenében az ellátottak egyéb szolgáltatásokat is igénybe vehetnek, mint például a fodrászt, pedikűröst, gyögmasszórt. A felkínált lehetőségek közül érdeklődési körüknek megfelelően részt vehetnek az üdültetéseken, intézményen kívüli szabadidős programokon.

6. A mentálhigiénés ellátás

A mentálhigiénés ellátás keretében biztosítjuk az ellátottak számára

- a képességeiknek, egészségi állapotuknak megfelelő foglalkoztatást
- az egyéni és kiscsoportos fejlesztéseket
- a szabadidő kulturált eltöltésének feltételeit
- a hitélet gyakorlásának lehetőségét
- a családi kapcsolatok ápolását.

6.1. Foglalkoztatás

A Szt. 99/B §. szerint az intézményi jogviszonyban álló személyek intézményen belüli foglalkoztatását az egyéni fejlesztési és foglalkoztatási tervben foglaltak szerint a szolgáltatást igénybe vevő meg lévő képességeire építve, korának, fizikai és mentális állapotának megfelelően **a szociális foglalkoztatás** keretében biztosítjuk.

A szociális foglalkoztatás **alanyai:**

- a szociális intézmény
- az intézménnyel jogviszonyban álló személy
- a foglalkoztató

Célja elsősorban a nyílt munkaerőpiacon nem foglalkoztatható, többnyire súlyosan vagy halmozottan fogyatékos személyek számára biztosítani a képességeiknek megfelelő foglalkoztatást.

A munka-rehabilitáció célja a lakó munkakészségének, testi- és szellemi képességeinek munkavégzéssel történő megőrzése, a fejlesztés révén a továbblépés lehetőségeinek biztosítása, a realitások figyelembe vételével akár a fejlesztő-felkészítő foglalkoztatásra való előkészítése.

A munka-rehabilitációs foglalkoztatás a nyugellátás megállapítása szempontjából jövedelemként veendő figyelembe, szolgálati időre való jogosultságot teremt, illetve adómentes jövedelemként kell megjeleníteni.

Cselekvőképességet teljesen korlátozó gondnokság alatt álló intézményi lakók számára is biztosított szociális foglalkoztatási forma.

Az intézményi jogviszony keretében **munka-rehabilitáció formában** foglalkoztatott lakók az intézmény vezetőjével **megállapodást** kötnek, melyben rögzítik a munkavégzés feltételeit.

A megállapodás tartalmazza:

- a munkakör leírását,
- a munkavégzés időbeosztását,
- a munka-rehabilitációs díj havi összegét, valamint
- a dolgozó munka-rehabilitációs közreműködésére vonatkozó szándéknyilatkozatot.

Munka-rehabilitáció esetén a foglalkoztatott **munka-rehabilitációs díjban** részesül, melynek összege nem lehet kevesebb a mindenkori bérminimum 30%-ánál. A foglalkoztatás időtartama napi 4 vagy 6 óra. Munka-rehabilitációs foglalkoztatásban intézményünkben 65 főt alkalmazunk az alábbi megoszlásban:

Munkakör megnevezése:

Részvevők száma:

Kertészet

13 fő

Parkgondozás

15 fő

Mosodai kiségitő

11 fő

Kézműves foglalkoztatás

26 fő

A munka-rehabilitációban foglalkoztatott ellátottak segítségét, irányítását, ellenőrzését 5 fő segítő és 1 fő foglalkozási koordinátor végzi kapcsolt munkakörben.

A fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás célja az önálló munkavégző képesség kialakítása, helyreállítása, fejlesztése, valamint az ellátottak felkészítése védett munkahelyen, vagy nyílt munkaerőpiacon történő önálló munkavégzésre.

A foglalkozási rehabilitáció egyik fontos eleme a komplex rehabilitáció hatékony, eredményes megvalósításának. A fejlesztő felkészítő foglalkoztatásnak két formában is működik az intézményben.

Az egyik formában külső foglalkoztatóval - KÉZMŰ Fővárosi Kézműipari Nonprofit Kft. - történt megállapodás alapján valósul meg.

Engedélyezett TEÁOR szám szerinti tevékenységek megnevezése:

3299'08 Egyéb máshová nem sorolt feldolgozóipari tevékenység

3831'08 Használt eszköz bontása,

3832'08 Hulladék újrahasznosítása

3821'08 Nem veszélyes hulladékok kezelése, ártalmatlanítása

1396'08 Műszaki textiláru gyártása

1399'08 Egyéb textiláru gyártása

1727'08 Papír csomagolóeszköz gyártása

A foglalkoztatásban részt vevők száma 48-50 fő között változik.

Munkaidejüket a határozott idejű szerződés rögzíti, a maximális napi óraszám 6.

A Kézmű Kft. a meghatározott célok elérése érdekében olyan technológiákat alkalmaz, melyekben megfelelő számú részfolyamat és elem található, s amelyek sajátos, a személyhez és a fogyatékoság súlyosságához igazított módszerekkel betaníthatók.

A másik formában intézményi keretek között 5 főt foglalkoztatunk részmunkaidős – napi 6 órás – munkaviszonyban a kézműves foglalkoztatás keretében, ahol az alábbi tevékenységek engedélyezettek.

Engedélyezett TEÁOR szám szerinti tevékenységek megnevezése:

0230 Vadon termő egyéb erdei termék gyűjtése

2229 Egyéb műanyag termék gyártása

3213 Divatékszer gyártása

3229 Egyéb m.n.s. feldolgozóipari tevékenység

8292 Csomagolás

Az intézményi fejlesztő-felkészítő foglalkoztatás egy része szervesen kapcsolódik a munka-rehabilitációs foglalkoztatáshoz. A nehézségi fokok alapján összerendezett munkafázisok kerültek megbontásra a műanyag termékek gyártási technológiájában, így a teljes munkafolyamat lefedett a szociális foglalkoztatásban részt vevő lakóinkkal. A rendszeres munkavégzésre nem képes lakók részére **terápiás célú** foglalkoztatást szervezünk, melyet adaptálunk értelmi képességeikhez és érdeklődési körükhöz.

A képességfejlesztő foglalkozások a szabadidős tevékenységek részeként lehetőséget nyújtanak az egyéni elképzelések megvalósítására, produktív alkotások létrehozására.

6.2 Fejlesztések

A lakók többsége **egyéni- vagy kiscsoportos fejlesztő foglalkozáson** vesz részt, melyeknek ütemezése órarend szerint történik. Az egyes témakörökön belüli fejlesztéseket ugyanazok a munkatársak tartják, így a fejlődés könnyebben nyomon követhető.

Fejlesztő foglalkozásokat a következő témakörökben tartanak:

- munka világa
- mennyiségi ismeretek

- kommunikáció
- egészséges életmódra nevelés
- háztartási ismeretek
- főzési alapismeretek
- életvezetési tanácsadás
- kultúrtechnikai ismeretek
- helyismereti foglalkozás

A fejlesztő foglalkozások a nyári időszakban (júniustól augusztus végéig) az üdültetések és szabadságoltatások miatt szünetelnek, a fejlesztő pedagógusok ez alatt végzik el a felülvizsgálatokat.

Az egyéni fejlesztési tervek aktualizálása az éves felmérések-, valamint az ellátottak mentális- és egészségi állapotában bekövetkezett változások alapján folyamatosan történik.

6.3. Szabadidős tevékenységek

Az ellátottak szabadidős programját az éves munkaterv alapján a mentálhigiénés csoport tagjai, valamint a gondozási egységek biztosítják.

A szakköri foglalkozások az ellátottak érdeklődési köre szerint szerveződnek, heti rendszerességgel az alábbiak működnek:

- testépítő szakkör
- sport szakkör keretében labdarúgás, atlétika, asztalitenisz és úszás
- női torna
- hitoktatás
- jelnyelvi csoport
- irodalmi csoport.

Valamennyi gondozási egységben megünneplik a lakók születésnapját, felméri és összeállítják a kirándulási, üdülési igényeket.

Napi gondozási-ápolási feladataikon túl szabadidős programokat szerveznek, a fejlesztő foglalkozások során elsajátított elméleti ismereteket a napirendbe illesztve gyakoroltatják.

A **képzőművészeti, kézműves és kézimunka szakkör** tagjai akvarell képeket, üvegfestést, gyöngyfűzést, fóliafestést és termésképeket készítenek, ezen kívül bőrdíszműves tevékenység is folyik.

A szakkör résztvevőinek a létszáma 15-35 fő között változik a foglalkozás jellegétől függően.

A **6 fős horgászcsoporth** tagjai rendszeresen lejárnak a helyi tóra horgászni, de szervezett formában horgásztáborozásra is sor kerül.

A **túrázó csoport** létszáma maximum 10 fő, részükre egy-, illetve többnapos túrák szerveződnek az ország különböző részein.

Az intézményen belül szervezett rendezvényeink:

- Farsangi bál
- Anyák napi ünnepség
- Sportversenyek
- Bográcsozás-szalonnasütés
- Lakók napja - főzőverseny
- Mikulás bál
- Fenyőünnep
- Szilveszteri bál

Intézményen kívüli rendezvények:

- Csoportos üdültetések több turnusban évente átlagosan 120-140 lakó részére (Fonyód, Bükfürdő, Kemence, Jászárokszállás)
- Országos sportversenyeken való részvétel többnyire a Magyar Speciális Olimpiai Szövetség szervezésében: országos úszó és erőemelő verseny, asztaliteniszből Mohos kupa, a Speciális Olimpiai Szövetséggel közös szervezésben történő „Lekl László Asztalitenisz Emlékverseny”
- Május kupa kispályás regionális futballtorna MSOSZ rendezésében
- Regionális erőemelő verseny MSOSZ rendezésében
- Családi Nap szervezése közösen Pilismarót településsel és a MSOSZ szervezésében
- A Magyar Speciális Művészeti Műhely kulturális fesztiváljai

Társintézményekkel közös programjaink:

- Tavaszi bál és Őszi Napok a Nyírjesben
- Reménysugár Otthonban gyermeknap program
- Szentkúti rendezvény
- Lakók napja Balassagyarmaton, Bercelen, Ludányhalásziban
- Budapesti Állat és Növénykert az ÉFOÉSZ szervezésében

- Tánc- és jelelő csoportjaink fellépései az intézmények felkérésére

6.4. A hitélet gyakorlásának módja

Célunk a jó kapcsolat ápolása a történelmi egyházakkal, lakónknak lehetősége van a szabad vallásgyakorlásra, istentiszteletek látogatására. Szakköri foglalkozás keretében is foglalkoznak vallási kérdésekkel, karácsony és húsvét előtt a katolikus pap személyesen tart foglalkozást az érdeklődőknek az intézményben.

- Diósjenő Református Egyház
- Diósjenő Katolikus Egyház
- Vác Baptista Egyház
- Vác Görög Katolikus Egyház

6.5. Családi kapcsolatok ápolása

Az ellátottak számára hozzátartozóikkal biztosított a kapcsolattartás különböző formája:

- látogatás az intézményben
- hétvégi eltávozás, szabadság igénybevétele
- telefonos megkeresés
- levelezés

A látogatók fogadására a kijelölt társalgóban, esetenként a lakóegységben van lehetőség. Minden hónap első vasárnapján látogatási napot tartunk, amikor az intézményvezető és a szakmai szervezet valamennyi középvezetője is a hozzátartozók rendelkezésére áll, illetve az intézmény mikrobusza a vasútállomásról felszállítja az érkező látogatókat.

Egyedi esetekben – külön térítés ellenében – esetenként felvállaljuk a gépkocsival történő hazautaztatást, illetve a csoportos szabadságoltatásokkor - húsvét és karácsony - autóbusszal szállítjuk fel a lakókat Budapestre, ahol a hozzátartozók átvehetik Őket.

Igény esetén lehetőséget biztosítunk a családtagoknak az általunk szervezett közös üdülésre.

IV. Az ellátás igénybevételének módja

Az intézményi ellátás igénybevétele önkéntes, az ellátást igénylő, illetve törvényes képviselőjének szóbeli- vagy írásbeli kezdeményezésére történik.

Az intézményvezető szóban vagy írásban tájékoztatja az ellátást igénylőt vagy törvényes képviselőjét az igénynyilvántartásba vételéről, valamint az előgondozás elvégzésének időpontjáról. Az előgondozást a vonatkozó hatályos jogszabályok alapján végzi az intézmény.

Az intézményvezető vagy a megállapodás megkötésére feljogosított személy az intézményi elhelyezés igénybevételének lehetőségéről szóban vagy írásban tájékoztatja az ellátást igénybe vevőt vagy törvényes képviselőjét.

A tájékoztatás tartalma:

- a) az előgondozás időpontja, előgondozás menete
- b) a férőhely elfoglalásának kezdő időpontja,
- c) az intézményi elhelyezéssel kapcsolatos egyéb teendők.

Intézményi férőhely-üresedés esetén az intézményvezető haladéktalanul intézkedik a behívásról, elutasítás esetén pedig írásban értesíti a kérelmezőt, mivel csak így biztosítható a döntés elleni jogorvoslat.

Az igénylő a szolgáltatás kérelmezésekor jelzi a soron kívüli elhelyezésre vonatkozó igényét, amelyről az intézményvezető dönt, és döntését nyilvántartásban rögzíti.

Az ellátás iránti kérelem előterjesztésekor – a jogszabályi előírás vagy a fenntartó döntése alapján térítésmentesen nyújtott ellátások kivételével – be kell nyújtani a jövedelem nyilatkozatot. A nyomtatványon van lehetősége az ellátottnak vagy a térítési díjat megfizető más személynek arra, hogy jelezze: önként vállalja az intézményi térítési díjjal azonos, illetve meghatározott mértékű személyi térítési díj megfizetését.

Tartós bentlakásos intézményi ellátás esetén – a Szt. 117/B. § szerinti vállalás kivételével – a kérelem előterjesztésekor be kell nyújtani a vagyonnyilatkozatot (kivéve, ha az ellátott, vagy a térítési díjat megfizető más személy önként vállalja az intézményi térítési díjjal azonos személyi térítési díj megfizetését). A vagyonnyilatkozatnak mind a pénzvagyonna-, mind az ingatlanvagyonna vonatkozó részét értelemszerűen ki kell tölteni, kivéve a rehabilitációs intézményt és rehabilitációs célú lakóotthont, ahol csak a pénzvagyonnról kell nyilatkozni. Kétség esetén az intézményvezető feladata az ingatlanvagyonna vonatkozó nyilatkozat valóságtartalmának ellenőrzése az ingatlan-nyilvántartás adataiba való személyes betekintés útján.

Új lakó befogadására munkanapokon 8.00 órától-15.00 óráig kerülhet sor a szükséges okmányok megléte esetén. A felvételt a vezető pedagógus az intézményvezető ápolóval és a szociális ügyintézővel közösen végzi. Ennek során információkat szereznek a lakóról és elvégzik a szükséges adminisztrációs feladatokat.

A jogosult és/illetve hozzátartozója az intézménybe való felvételkor köteles nyilatkozni, hogy a tájékoztatásban foglaltakat tudomásul veszi, tiszteletben tartja, adatokat szolgáltat a nyilvántartásokhoz, haladéktalanul közli a beállt változásokat.

V. A szolgáltatásról szóló tájékoztatás helyi módja

Intézményünk működésével, a nyújtott szolgáltatásainkkal kapcsolatos leglényegesebb információk elérhetőek a fenntartó honlapján, a Kézenfogva Alapítvány adatbázisában, nyomtatásban megjelenő tájékoztató kiadványunk minden érdeklődő számára hozzáférhető.

Gyakran kérnek elhelyezéssel kapcsolatban telefonon tájékoztatást, de nem ritka a személyes megkeresés sem. Igény esetén minden érdeklődő számára lehetőséget nyújtunk az intézmény megtekintésére.

Az intézménybe való felvételkor tájékoztatást kap a jogosult, illetve hozzátartozója:

- az intézményben biztosított ellátás tartalmáról és feltételeiről,
- az intézmény által vezetett nyilvántartásokról,
- a bentlakásos intézményi elhelyezéskor a jogosult és hozzátartozói közötti kapcsolattartás, különösen a látogatás, a távozás és a visszatérés rendjéről,
- panaszjog gyakorlásának módjáról,
- az intézményi jogviszony megszűnésének eseteiről,
- az intézmény házirendjéről,
- a fizetendő térítési díjról, teljesítési feltételeiről, továbbá a mulasztás következményeiről,
- az alap-gyógyszerkészletről,
- a jogosult jogait és érdekeit képviselő társadalmi szervezetekről.

VI. Az ellátottak és a szociális szolgáltatást végzők jogai, védelme

Az ellátottak jogai

1. A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézményi ellátást igénybevevő ellátottnak joga van az intézmény által biztosított teljes körű ellátáshoz, valamint egyéni szükségletei, speciális helyzete- vagy egészségi állapota alapján az egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére.
2. A szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az ellátást igénybevevő jövedelmi helyzetét csak a törvényben, illetve törvény

felhatalmazása alapján készült kormányrendeletben meghatározott esetekben és feltételek mellett lehet vizsgálni.

3. Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézmény működésével, gazdálkodásával kapcsolatos legfontosabb adatok megismeréséhez. Ennek teljesítése érdekében az intézmény vezetője évente tájékoztatót készít az intézmény gazdálkodásáról, és azt az intézményben jól látható helyen kifüggeszti, illetve szükség esetén szóban ad tájékoztatást az ellátást igénybevevő részére.
4. Az intézmény az általa biztosított szolgáltatást olyan módon végzi, hogy figyelemmel kell lennie az ellátást igénybevevőket megillető alkotmányos jogok maradéktalan és teljes körű tiszteletben tartására, különös figyelemmel
  - az élethez,
  - emberi méltósághoz,
  - a testi épséghez,
  - a testi-lelki egészséghez való jogra.
5. Az ellátást igénybevevőt megilleti személyes adatainak védelme, valamint a magánéletével kapcsolatos titokvédelem. Az igénybevételi eljárás során különös figyelmet kell fordítani arra, hogy az ellátást igénylő adataihoz csak az arra jogosult személyek férjenek hozzá. Az intézményvezető biztosítja továbbá, hogy az intézményi elhelyezés során az ellátott egészségi állapotával, személyes körülményeivel, jövedelmi viszonyaival kapcsolatos információkról más igénybevevő, valamint arra illetéktelen személy ne szerezzen tudomást.
6. Az intézmény nem korlátozza az ellátottat a személyes tulajdonát képező tárgyai, illetve mindennapi használati tárgyai használatában, kivéve a házirendben meghatározott azon tárgyak körét, amelyek veszélyt jelenthetnek az intézményben élők testi épségére. A veszélyeztető tárgyak körét, ezen tárgyak birtoklásának feltételeit, illetve ellenőrzését a házirend szabályozza. A korlátozás azonban nem érinti a mindennapi használati tárgyakat.
7. Az intézményvezető gondoskodik az intézménybe behozott vagyontárgyak, személyes tárgyak és értékek megfelelő és – szükség esetén – biztonságos elhelyezéséről. Az intézmény a házirendben szabályozhatja – figyelemmel a raktározási és elhelyezési lehetőségekre –, hogy az egyes ellátást igénybevevő milyen nagyságú, illetve milyen mennyiségű, az intézményi élethez szükséges, azzal összefüggő személyes tárgy intézménybe történő bevitelére jogosult. Ha az ellátást igénybevevő vagyontárgya vagy értéktárgya a megőrzés szempontjából speciális feltételeket igényel, az intézmény köteles segítséget nyújtani az ellátott részére a megfelelő elhelyezéshez, illetve annak igénybevételéhez vagy eléréséhez.

8. Az ellátást igénybevevőnek joga van az intézményen belüli szabad mozgásra, figyelemmel a saját és társai nyugalma, biztonságára. Az intézmény Házirendje meghatározza az intézményből történő távozás és visszatérés rendjét. Az ellátást igénybevevőnek az igénybevételi eljárás során részletes és pontos tájékoztatást kell adni az intézményen belüli és az eltávozás esetére kialakított szabályokról.
9. Az ellátást igénybevevőnek joga van családi kapcsolatainak fenntartására, rokonok, látogatók fogadására. Az intézményvezető a Házirendben szabályozza a látogatás rendjét és az ellátottakkal való kapcsolattartás egyéb módjait. A látogatók fogadása során figyelemmel kell lenni az intézményben élő más személyek nyugalma. Amennyiben az intézményben ellátott személy betegsége miatt ápolásra, gyógykezelésre szorul, ellátása során figyelemmel kell lenni az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény betegeket jogait szabályozó rendelkezéseire.
10. Amennyiben az ellátást igénybevevő egészségi állapotánál vagy egyéb körülményeinél fogva közvetlenül nem képes az illetékes szervek megkeresésére, az intézményvezető segítséget nyújt ebben, illetve értesíti az ellátott törvényes képviselőjét, vagy az ellátott jogi képviselőt az ellátott jogainak gyakorlásához szükséges segítségnyújtás céljából.
11. Az intézményvezető tizenöt napon belül köteles a panasztevőt írásban értesíteni a panasz kivizsgálásának eredményéről. Amennyiben az intézményvezető határidőben nem intézkedik, vagy a panasztevő nem ért egyet az intézkedéssel, az intézkedés kézhezvételétől számított 8 napon belül a fenntartóhoz fordulhat jogorvoslattal.
12. Az ellátást igénybevevőnek, törvényes képviselőjének joga van az ellátott állapotának felülvizsgálatával kapcsolatos információk megismerésére.
13. Az ellátottak jogainak érvényesülése érdekében figyelemmel kell lenni különösen:
  - az akadálymentes környezet biztosítására,
  - az információkhoz, az ellátottat érintő legfontosabb adatokhoz való hozzáférés biztosítására,
  - a képességek, készségek fejlesztésére, illetve az állapotfenntartás vagy – javítás lehetőségeinek megteremtésére,
  - az önrendelkezés elvére, a fogyatékos személy életvitelével kapcsolatos döntéseinek tiszteletben tartására,
  - társadalmi integrációjukhoz való jogra, más személyekkel történő kapcsolat létesítésére, kapcsolattartásra, valamint intézmények, szolgáltatások igénybevételére, elérésére.
14. A gondnokság alatt álló jogosult érdekeinek védelmében az intézményvezető köteles kezdeményezni új gondnok kirendelését, ha a gondnok a gondnoki teendőket nem

megfelelően látja el, különösen, ha nem a gondnokolt érdekeinek figyelembevételével végzi ezen feladatokat.

Az ellátottak jogainak védelme

Az intézmény lakója, törvényes képviselője, hozzátartozója sérelmei kivizsgálására bármely ügyben panasszal élhet az intézmény vezetőjénél, az érdekképviseleti fórumnál vagy az ellátott jogi képviselőnél különösen az alábbi esetekben:

- a) Az intézményi jogviszony megsértése, különösen személyiségi jogainak, kapcsolattartásának sérelme, továbbá az intézmény dolgozóinak szakmai titoktartási és vagyonvédelmi kötelezettségei megszegése esetén, vagy
- b) Az ellátás körülményeit érintő kifogások orvoslása érdekében.

A jogosult panaszát benyújthatja írásban, vagy szóbeli panasz esetén jegyzőkönyvet kell felvenni.

A panasz kivizsgálásának eredményéről 15 napon belül írásban kell értesíteni a panasztevőt.

A szükséges intézkedések egyidejű megtételével fel kell hívni a figyelmet a sérelem orvoslásának esetleges más módjára is.

Ha a jogosult, vagy hozzátartozója a panasz kivizsgálásának eredményével nem ért egyet, panaszával az intézmény fenntartójához fordulhat.

A szociális szolgáltatást végzők jogai, védelme

A szociális szolgáltatást végzők –munkavállalók- számára biztosítani kell megbecsülésüket, emberi méltóságuk és személyiségi jogaik tiszteletben tartását, a megfelelő munkavégzési körülmények biztosítását.

Sérelmeik esetén panasszal élhetnek az intézmény vezetőjénél, az érdekképviseleti fórumnál, a szakszervezetnél, jogorvoslatért a területileg illetékes munkaügyi bírósághoz fordulhatnak.

A fokozottabb veszéllyel járó munkakörökben foglalkoztatott személyeket szükséges magasabb szintű védelemben részesíteni az ellenük irányuló erőszakos cselekményekkel szemben. Közfeladatot ellátó személynek minősül az intézményi ellátás keretében foglalkoztatott ápoló, intézményvezető ápoló, gondozó és szociális-, mentálhigiénés munkatárs.

VII. ZÁRADÉK

1. Jelen Szakmai Programot egységes szerkezetben a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Megyei Kirendeltségének igazgatója a NMK-520-1/2015. ikt. számú döntésének 2. pontjával, 2015. május 01-jei hatállyal jóváhagyta.
2. Ezzel egyidejűleg hatályát veszti a Szociális és Gyermekvédelmi Főigazgatóság Nógrád Megyei Kirendeltség igazgatójának NMK-160-4/2014. ikt. számú döntésének 3. pontjával, 2014. július 01-jei hatállyal jóváhagyott Szakmai Program.
3. Felhatalmazást kap az intézmény igazgatója – a fenntartó előzetes tájékoztatása mellett – a függelékben a szükséges változások átvezetésére.

Melléletek listája:

1. számú melléklet: Házirend
2. számú melléklet: Szervezeti és Működési Szabályzat

Függelék:

Megállapodás minta

Diósjenő, 2015. május 01.

Szabó Béla s. k.

igazgató